

Biuletyn Informacji Publicznej

Urząd Gminy Dąbrowa Tarnowska

Inauguracja programu „Przywróćmy pamięć” w Dąbrowie Tarnowskiej

2008-10-15

Do ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Przywróćmy Pamięć” zainicjowanego przez warszawską Fundację Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego zgłosiło w tym roku akces z naszego regionu Gimnazjum nr 2 w Dąbrowie Tarnowskiej, które we współpracy z Dąbrowskim Domem Kultury realizuje projekt pn. „Dąbrowa Sztetl”.

W okresie od października 2008 r. do czerwca 2009 r. będą podejmowane następujące działania: adopcja wybranych nagrobków na cmentarzu żydowskim w Dąbrowie (pielęgnowanie i czyszczenie zaniedbanych, opuszczonych grobów), przygotowywanie tradycyjnych potraw kuchni żydowskiej, zbieranie materiałów archiwalnych dotyczących obecności tej grupy etnicznej i kulturowej w historii miasta i regionu, inscenizacja wybranych elementów tradycji i kultury żydowskiej, otwieranie dziesięciu pieczęci – poznawanie bogatej historii kultury i religii starszych braci w wierze. Szczególny nacisk będzie kładziony na to, co łączy, a nie dzieli obie tradycje – judaistyczną i chrześcijańską, żydowską i polską, krainę jidysz i krainę polszczyzny.

Głównym zadaniem projektu jest przełamywanie stereotypów prowadzących do wrogości i uprzedzeń (zarówno antysemityzmu Polaków, jak i antypolonizmu Żydów). Inny ważny cel przedsięwzięcia to ocalenie od zapomnienia mozaiki kulturowej przedwojennej Galicji, ze szczególnym uwzględnieniem „naszej małej ojczyzny” – Dąbrowy Tarnowskiej. Bardzo ważnym sprawdzianem działań uczniów dąbrowskiego Gimnazjum im. Bohaterów Powiśla Dąbrowskiego będą prezentacje dokonań: na bieżąco udostępniane na stronach internetowych szkoły, DDK i Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego w Warszawie. Kilka najciekawszych elementów projektu (np. degustacja kosztownych potraw wykonanych przez uczniów wg tradycyjnych receptur, prezentacja zgromadzonych materiałów archiwalnych i inscenizacja tradycji żydowskich) młodzież zaprezentuje podczas pokazów na forum szkoły, a także w ramach corocznie organizowanych przez Zespół Szkół

Ponadgimnazjalnych nr2 w Dąbrowie Tarnowskiej i Dąbrowski Dom Kultury „Dni Pamięci o holocauście” (kwiecień 2009). Szansą prezentacji na szerszym forum będą Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego, w roku 2009 obchodzone także i w stolicy Powiśla. Projekt będzie też prezentowany w Warszawie na uroczystym podsumowaniu tegorocznej edycji programu, (czerwiec 2009). Wyjazd do Warszawy, połączony ze zwiedzaniem stolicy, będzie nagrodą dla najaktywniejszych realizatorów projektu.

Projekt został zainaugurowany wieczornym spacerem po kirchole (cmentarzu) szlakiem siedmiu znamion pierwszej pieczęci. Otwarcie kolejnych znamion pieczęci ukrytych w charakterystycznych miejscach cmentarza, do których młodzi pasjonaci docierali dzięki specjalnej mapie, to poznanie szczegółów dotyczących rodowodu narodu żydowskiego, okoliczności jego obecności w Europie, Polsce, Dąbrowie, a także znaczenia języka jidysz w kształtowaniu się kultury. Koordynator projektu, zarazem przewodnik młodzieży podczas spaceru zwracał szczególną uwagę na wzajemne inspiracje języków – jidysz i polskiego w kontekście wspólnych dziejów obu narodów na galicyjskiej ziemi. Kolejne spotkania – otwierające dziewięć pozostałych pieczęci, zaplanowano na jesień, zimę i wiosnę, wykorzystując miejsca ważne dla obecności Żydów w życiu społeczeństwa Dąbrowy (oprócz kirchołu są to Stibl – Izba Pamięci Żydów, plac przed synagogą i miejsce po dawnej łaźni – mykwie).

W programie jest też słuchanie muzyki klezmerskiej i oglądanie filmów poświęconych tematyce holocaustu („Lista Schindlera”, „Pianista”, „Korczak”).

Trzon grupy stanowią: Ewelina Borsa, Kinga Pinas, Sylwia Kowalczyk, Edyta Król i Anna Śliwa. Paweł Chojnowski, kustosz Izby Pamięci Żydów i koordynator projektu „Dąbrowa Sztetl” uczestniczył w ogólnopolskich warsztatach metodycznych w Radzikowie pod Warszawą, organizowanych przez Fundację Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, planowany jest też przyjazd trenerów ze stolicy w celu przeprowadzenia zajęć z młodzieżą.

Opracowanie: Paweł Chojnowski - DDK, Wprowadzenie: Krzysztof Orwat, 2008-10-15

